

Obsah:

5.2.1 Bezrámové linky na mědci a niklu	164
5.2.2 Bezrámové linky z mědi a niklu s vložkami	168
Předmluva	9
5.4.1 Pliskometry	173
1. Úvod do problematiky	11
1.1 Význam slévárenské technologie	11
1.2 Rozdělení sléváren	12
1.3 Provozní soubory	13
1.4 Problémy životního prostředí	15
5.8.1 Zařízení na výrobu skloplínových forem	180
5.8.2 Zařízení na výrobu skloplínových forem za horčík metodou Casting (C)	180
2. Stavba sléváren	16
2.1 Půdorysná plocha slévárny a nároky na energie a manipulaci s materiálem	16
2.2 Dispozice slévárny	17
2.3 Budova a její zařízení	18
5.9.1 Zařízení k vytváření a zajištění výrobních činností a procesů	182
5.9.2 Indukčné zjednodušené zařízení k provozu	182
3. Zařízení tavíren	22
3.1 Zařízení tavíren litiny	23
3.2 Kuplovny	24
3.2.1 Studenovětrné kuplovny	24
3.2.2 Horkovětrné kuplovny	27
3.2.3 Injektáž kyslíku do kuploven	30
3.2.4 Injektáž prachových podlív do kuploven	32
3.2.5 Žárovzdorná vyzdívka kuploven	33
3.2.6 Zachycování a čistění kychtových plynů	34
3.2.7 Tepelná bilance kuploven	35
3.2.8 Řízení provozu kuploven	35
3.2.9 Přísun a úprava materiálu tavírny vybavené kuplovnami	35
3.2.10 Druhování a zavážení kuploven	38
3.2.11 Předpecí pro akumulaci tekuté litiny	42
3.3 Elektrické indukční peci	43
3.3.1 Kelímkové indukční peci	45
3.3.2 Kanálkové indukční peci, nízkofrekvenční	51
3.3.3 Různé koncepcie tavení udržování a lití	53
3.3.4 Druhování a zavážení indukčních pecí	54
3.4 Rotační plynová pec	57
3.5 Úprava litiny	58
3.6 Tavírny oceli s obloukovými pecemi	60
3.6.1 Elektrická oblouková pec	60
3.6.2 Konstrukční prvky EOP s nevodivou nástěží	61
3.6.3 Příslušenství elektrických obloukových pecí	62

3.6.4 Žárovzdorná vyzdívka EOP.....	64
3.6.5 Druhovací a zavážecí zařízení pro EOP.....	64
3.6.6 Vývojové tendence EOP.....	65
3.6.7 Zařízení pro sekundární metalurgii ocelí	66
3.7 Tavíry neželezných kovů.	67
3.7.1 Kelímkové odporové a palivové pece.....	68
3.7.2 Elektrická odporová pec s tepelným víkem.....	69
3.7.3 Plamenná stabilní pec.....	70
3.7.4 Šachtová plynová pec.....	70
3.7.5 Zařízení na mimopecní úpravu Al slitin.....	71

4. Zařízení na úpravu formovacích a jádrových směsí.....	72
4.1 Zařízení na úpravu vazných směsí	74
4.1.1 Zařízení svozové cesty vrtné formovací směsi	75
4.1.2 Zařízení na chlazení a homogenizaci vrtné bentonitové směsi	76
4.1.3 Mísiče bentonitové směsi.....	80
4.1.4 Úprava bentonitových směsí ve vakuu	88
4.1.5 Řízení procesu úpravy vazné formovací směsi	91
4.1.6 Provzdušňovací zařízení.....	95
4.1.7 Uspořádání úpraven vazné směsi.....	95
4.2 Zařízení pro úpravu nevazných směsí	97
4.2.1 Mísiče chemicky vytrvzovaných směsí zásahem zvenčí	98
4.2.2 Zařízení na úpravu obalovaných směsí	100
4.2.3 Mísiče ST směsí	101
4.3 Regenerace vrtných formovacích směsí.....	106
4.3.1 Zařízení na předúpravu vrtné směsi	107
4.3.2 Zařízení pro druhý stupeň regenerace.....	109
4.4 Skladování a doprava sypkých hmot	124
4.4.1 Skladování ostřívá a pomocných látek v silech.....	124
4.4.2 Doprava sypkých prachových, zrnitých a kusovitých materiálů	128
5. Zařízení formoven	135
5.1 Stroje pro formování bentonitové směsi v rámech	135
5.1.1 Jednostupňové zhutňování forem, střásání a lisování.....	135
5.1.2 Hlavní fáze procesu výroby forem z bentonitové směsi	139
5.1.3 Vícestupňové zhutňování směsi	141
5.2 Automatické formovací linky s rámy	142
5.2.1 Formovací stroje linek s formovacími rámy používající statické lisování	143
5.2.2 Dynamické formovací stroje AFL s rámy, impulsní formování	151
5.2.3 Základní moduly AFL s rámy.....	157
5.2.4 Koncepce rámových AFL	160

5.3 Automatické bezrámové formovací linky	164
5.3.1 Bezrámové linky se svislou dělící rovinou.....	165
5.3.2 Bezrámové linky s vodorovnou dělící rovinou	169
5.4 Pískometné linky.....	172
5.4.1 Pískometry	173
5.4.2 Vybavení pískometních linek	175
5.5 Zařízení pro ST technologii	176
5.5.1 Zařízení formoven a jaderen ST směsí	176
5.5.2 Linky na výrobu odlitků do forem z ST směsí	177
5.5.3 Uspořádání regenerace a dopravy ST směsí.....	179
5.6 Zařízení na výrobu skořepinových forem.....	180
5.6.1 Zařízení na výrobu skořepinových forem za horka metodou Cronicing (C)	180
5.6.2 Zařízení na výrobu skořepinových forem za studena (Colshel)	181
5.7 Zařízení pro zpevňování forem vakuem. V–proces	182
5.8 Zařízení na výrobu forem bez pojiva na spalitelný model	184
5.9 Automatizovaná licí zařízení	186
5.9.1 Nevyhříváná licí zařízení	186
5.9.2 Indukčně vyhříváné tlakové licí pece	188
5.10 Nízkotlaké lití na AFL do forem z bentonitové směsi	191
5.11 Zařízení k uvolňování odlitků z forem	193
5.11.1 Vytlučací rošty.....	193
5.11.2 Rotační uvolňovací bubny	195
5.11.3 Vibrační uvolňovací bubny	196
6. Zařízení jaderen	197
6.1 Vstřelovací stroje	199
6.1.1 Jednopolohové vstřelovací stroje.....	203
6.1.2 Vstřelovací stroje vícepohlové	206
6.2 Vstřelovací stroje a zařízení pro výrobu jader různými technologiemi.....	207
6.2.1 Zařízení pro vytvrzování jader teplem.....	207
6.2.2 Zařízení na výrobu CB jader	209
6.3 Centra pro výrobu jader	213
6.4 Zařízení pro vstřelování jader z ST směsí	216
7. Zařízení na dokončování odlitků	217
7.1 Zařízení k čištění povrchů odlitků.....	218
7.1.1 Čistění tryskáním zrnitého tryskacího prostředku za sucha	219
7.1.2 Tlakovzdružné tryskače.....	221
7.1.3 Tryskače s metacími koly	222
7.1.4 Koncepce tryskačů s metacími koly	225
7.1.5 Vodní tryskače	230

7.1.6 Chemické čištění.....	231
7.2 Zařízení pro oddělování vtoků a nálitků	231
7.2.1 Ulamování a urážení.....	231
7.2.2 Řezání vtoků a nálitků plamenem	232
7.2.3 Řezání vtoků a nálitků plazmou.....	234
7.2.4 Zařízení pro mechanické uřezávání vtoků a nálitků	234
7.3 Zařízení pro apreturu odlitků.....	235
7.3.1 Stroje na broušení odlitků.....	235
7.3.2 Ruční pracoviště pro apreturu odlitků.....	238
7.3.3 Brousící automaty na odlitky	239
7.3.4 CNC obráběcí stroje pro apreturu odlitků.....	240
7.3.5 Automatizované brousící buňky.....	242
7.3.6 Linky na opracování surových odlitků.....	243
LITERATURA.....	245
REJSTŘÍK.....	246
7.1.1 Dostupné zdroje informací	80
7.1.2 Obráběcí procesy	80
7.1.3 Představa o výrobě	81
7.1.4 Výrobní technologie	81
7.1.5 Pojmy z výroby	82
7.1.6 Chemické čištění	82
7.2.1 Ulamování a urážení	83
7.2.2 Řezání vtoků a nálitků plamenem	84
7.2.3 Řezání vtoků a nálitků plazmou	85
7.2.4 Zařízení pro mechanické uřezávání vtoků a nálitků	86
7.3.1 Stroje na broušení odlitků	87
7.3.2 Ruční pracoviště pro apreturu odlitků	88
7.3.3 Brousící automaty na odlitky	89
7.3.4 CNC obráběcí stroje pro apreturu odlitků	90
7.3.5 Automatizované brousící buňky	92
7.3.6 Linky na opracování surových odlitků	93
7.1.2 Obráběcí procesy	97
7.1.3 Představa o výrobě	98
7.1.4 Výrobní technologie	99
7.1.5 Pojmy z výroby	100
7.1.6 Chemické čištění	101
7.2.1 Ulamování a urážení	102
7.2.2 Řezání vtoků a nálitků plamenem	103
7.2.3 Řezání vtoků a nálitků plazmou	104
7.2.4 Zařízení pro mechanické uřezávání vtoků a nálitků	105
7.3.1 Stroje na broušení odlitků	106
7.3.2 Ruční pracoviště pro apreturu odlitků	107
7.3.3 Brousící automaty na odlitky	108
7.3.4 CNC obráběcí stroje pro apreturu odlitků	109
7.3.5 Automatizované brousící buňky	110
7.3.6 Linky na opracování surových odlitků	111
7.1.2 Obráběcí procesy	112
7.1.3 Představa o výrobě	113
7.1.4 Výrobní technologie	114
7.1.5 Pojmy z výroby	115
7.1.6 Chemické čištění	116
7.2.1 Ulamování a urážení	117
7.2.2 Řezání vtoků a nálitků plamenem	118
7.2.3 Řezání vtoků a nálitků plazmou	119
7.2.4 Zařízení pro mechanické uřezávání vtoků a nálitků	120
7.3.1 Stroje na broušení odlitků	121
7.3.2 Ruční pracoviště pro apreturu odlitků	122
7.3.3 Brousící automaty na odlitky	123
7.3.4 CNC obráběcí stroje pro apreturu odlitků	124
7.3.5 Automatizované brousící buňky	125
7.3.6 Linky na opracování surových odlitků	126
7.1.2 Obráběcí procesy	127
7.1.3 Představa o výrobě	128
7.1.4 Výrobní technologie	129
7.1.5 Pojmy z výroby	130
7.1.6 Chemické čištění	131
7.2.1 Ulamování a urážení	132
7.2.2 Řezání vtoků a nálitků plamenem	133
7.2.3 Řezání vtoků a nálitků plazmou	134
7.2.4 Zařízení pro mechanické uřezávání vtoků a nálitků	135
7.3.1 Stroje na broušení odlitků	136
7.3.2 Ruční pracoviště pro apreturu odlitků	137
7.3.3 Brousící automaty na odlitky	138
7.3.4 CNC obráběcí stroje pro apreturu odlitků	139
7.3.5 Automatizované brousící buňky	140
7.3.6 Linky na opracování surových odlitků	141
7.1.2 Obráběcí procesy	142
7.1.3 Představa o výrobě	143
7.1.4 Výrobní technologie	144
7.1.5 Pojmy z výroby	145
7.1.6 Chemické čištění	146
7.2.1 Ulamování a urážení	147
7.2.2 Řezání vtoků a nálitků plamenem	148
7.2.3 Řezání vtoků a nálitků plazmou	149
7.2.4 Zařízení pro mechanické uřezávání vtoků a nálitků	150
7.3.1 Stroje na broušení odlitků	151
7.3.2 Ruční pracoviště pro apreturu odlitků	152
7.3.3 Brousící automaty na odlitky	153
7.3.4 CNC obráběcí stroje pro apreturu odlitků	154
7.3.5 Automatizované brousící buňky	155
7.3.6 Linky na opracování surových odlitků	156
7.1.2 Obráběcí procesy	157
7.1.3 Představa o výrobě	158
7.1.4 Výrobní technologie	159
7.1.5 Pojmy z výroby	160